

А.О. Правда, канд. хім. наук, зав. навч.-метод. каб. (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

М.О. Добрянян, пров. фах. підрозділу сприяння працевлаштуванню випускників (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Завданням вищої школи є насамперед підготовка студентів до повноцінного життя в суспільстві через формування в них цілісного світогляду, що складається з професійних, науково-усвідомлених знань, умінь та сформованих компетентностей, які дадуть йому змогу успішно конкурувати на ринку праці. Все вищезазначене базується на науковому підході до реальних зв'язків, стосунків і причинно-наслідкових залежностей об'єктів і подій. Тому послідовне здійснення науковості освіти є дуже важливим. Наука як унікальна, специфічна діяльність формує відповідний їй тип мислення – наукове мислення. Адже саме мислення пов'язане з умінням порівнювати предмети, явища, взаємозв'язки, дії.

У законодавстві України про вищу освіту наголошується потреба пріоритетності науки у вирішенні комплексу навчально-організаційних завдань вищої школи. Основним принципом розвитку системи вищої освіти нашої держави у сучасних умовах є розвиток інноваційних технологій на основі її наукової підтримки. Цей шлях розвитку освіти може бути реалізованим тільки за умови формування покоління людей, які мислять і діють інноваційно.

Саме тому цілями інноваційної освіти є:

- забезпечення високого рівня інтелектуально-особистісного і духовного розвитку студента;
- створення умов для оволодіння студентом навиками наукового стилю мислення;
- освоєння методології нововведень у професійній сфері.

Інноваційні освітні технології орієнтуються на студента і педагога, вважаючи їх суб'єктами освітнього процесу. Слід зазначити, що їх інтелектуальні, культурні та духовні інтереси є передумовою формування професійного і наукового мислення. Від викладача вимагається при цьому високий рівень педагогічної компетентності, а від студента – високий рівень самостійності. Саме тому ключовим поняттям інноваційних освітніх технологій є поняття «професіоналізм».

Традиційний освітній процес у закладі вищої освіти дає студентам учбові знання, але прив'язка цих знань до конкретної професійної діяльності відбувається епізодично, наприклад, під час курсової, переддипломної або виробничої практик. Зрозуміло, що забезпечити студента реальними професійними знаннями і компетентностями в цих умовах доволі складно. Інноваційна освіта є орієнтованою на формування професійних знань і компетентностей у процесі засвоєння інноваційної динаміки, наприклад, у процесі засвоєння через електронні ресурси, де представлені типові інновації, що демонструють хід розвитку даної професійної сфери діяльності, зібрані професійні задачі інтегрального типу. Поняття професіоналізму стає інтегральною якістю випускника, яку він синтезував сам в процесі свого навчання. Усвідомлення студентом себе як професіонала впливає на початок освітнього процесу, оскільки активізує мотивацію саморозвитку, що, в свою чергу, перетворює процес навчання в джерело задоволення потреб особистості, яка розвивається. Результатом цього є зростання рівня інтелектуального і духовного розвитку студента.

Наступним етапом є залучення студента до наукових досліджень і формування при цьому його наукового мислення. Наукові дослідження та розробки є видом інтелектуальної творчості, основаною на логічному мисленні. Серед багатьох компонентів формування наукового мислення найважливішим виступає добре поставлене логічне мислення, фундаментом якого є теоретична і методична основа, а атрибутом – глибоке знання свого предмета науки, отримане в процесі безперервної освіти і власних наукових досліджень.

У ході складних розумових операцій студент пізнає світ, що постійно змінюється. Наукове мислення дозволяє пояснити не тільки сьогодення, але й передбачити майбутнє, оперувати з потенційно можливим, а знання, що формуються за його допомогою, відображають об'єктивні закони та закономірності. Це призводить до незалежності у прийнятті рішень, критичності та культури мислення, формування інформаційних і соціальних навичок.

Таким чином, наукове мислення може формуватися і розвиватися лише завдяки впровадженню інноваційних освітніх технологій як особливих форм організації спільної діяльності викладача і студента, направлених на розвиток особи, формування світогляду, ідейної зрілості, політичної культури, максимальної реалізації здібностей і наукового потенціалу кожного студента.